

■ PMI a început să fabrice produse din tutun cu potențial de risc redus
PAGINA 2

■ Concurența analizează înființarea unei companii de către Romarm și Rheinmetall
PAGINA 2

■ Radu Dudău: "Noua propunere de redevențe pe off-shore descurajează investițiile"
PAGINA 5

■ Globalworth vrea să investească 410 milioane de euro în cinci clădiri de birouri, în România și Polonia
PAGINA 7

■ Cristian Pârvan, Pirom: "Un sfert dintre tinerii între 24 și 34 de ani nu lucrează"
PAGINA 14

5948491340012 06046

GRAM AUR = 161,7790 RON

FRANC ELVEȚIAN = 3,9629 RON

EURO = 4,6431 RON

DOLAR = 3,8897 RON

Sentimentul neputinței la BNR

Dacă guvernul Tudose, cel mai imprevizibil și inept guvern din ultimii 27 de ani, nu ar fi existat, acesta ar fi trebuit "inventat".

De ce? Pentru că reprezintă justificarea perfectă pentru Banca Națională a României, care a fost atacată în ultima perioadă atât pentru o presupusă opoziție față de aderarea la euro, dar mai ales pentru lipsa de acțiune în fața unor fenomene financiar-monetare deosebit de îngrijorătoare.

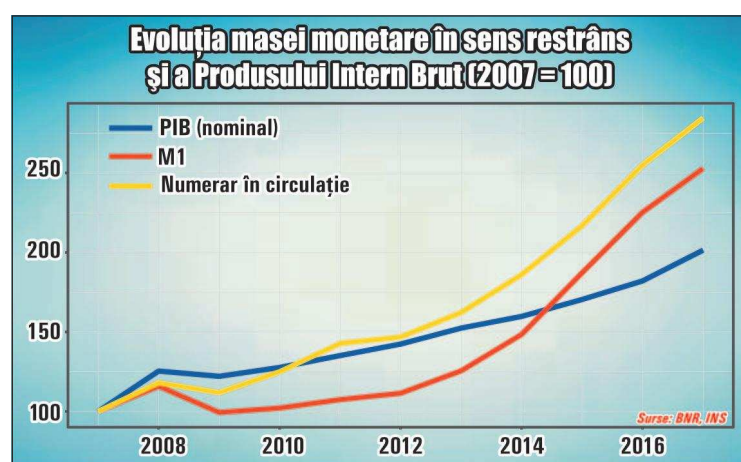
CĂLIN RECHEA

Măsurile adoptate în ultimele luni, inclusiv cele ale guvernului Grindeanu, reprezintă doar "catalizatorii" pentru evoluția din ultima perioadă a unor indicatori precum inflația și dobânzile.

În ceea ce privește adoptarea euro, prezentările oficialilor BNR din cadrul seminarului anual EU-COFILE, organizat la Sinaia de BNR, Asociația Română a Băncilor (ARB) și Alpha Bank, sunt un nou semnal deosebit de dur pentru trezirea la realitate.

Cu toate că sunt îndeplinite criteriile de convergență nominală, reprezentate de anumite ținte sau intervale de variație pentru indicatorii cum sunt rata inflației, deficitul bugetar, datoria publică, dobânzi și cursul de schimb, România se află foarte departe de euro în ceea ce privește convergența reală.

De fapt, ne aflăm foarte aproape și

de "pierderea" unor criterii nominale de convergență. Fără a preciza direct acest lucru, Valentin Lazea, economistul șef al Băncii Naționale, a amintit pericolele la adresa convergenței nominale în sens larg, reprezentate de creșterea deficitului bugetar și a celui de cont curent, precum și de creșterea peste potențial a Produsului Intern Brut, aceștia fiind indicatorii ai unei economii supraîncălzite.

"Convergența reală și structurală conținează enorm", a subliniat profesorul Daniel Dăianu, membru al CA al BNR, în cadrul seminarului, și a avertizat că "aceasta nu se realizează automat după intrarea în zona euro".

Din păcate, experiența unor țări precum Grecia, Italia, Portugalia sau Spania arată nu doar absența convergenței reale după aderare, ci chiar intrarea pe o traiectorie divergentă, pe fondul condițiilor monetare relaxate susținute de BCE.

"Convergența reală presupune creșterea PIB-ului potențial", a precizat Valentin Lazea, care se poate realiza prin "reforme structurale necesare maximizării componentelor acestuia, cum sunt capitalul, forța de muncă, productivitatea totală a factorilor de producție". Dar cum pot avea loc reformele structurale, dacă politica monetară ultrarelativă a băncii centrale acționează ca un "stimulent" pentru amânarea lor pe termen nedefinit, la fel cum se întâmplă și în zona euro?

Economistul șef al BNR a mai subliniat că "numai o creștere economică bazată pe evoluția celor trei componente menționate este sănătoasă și sustenabilă în timp", deoarece "o creștere economică bazată numai pe stimulii fiscali, salariați și monetari nu este sustenabilă, și, mai de vreme sau mai târziu, se va transforma într-o scădere economică".

(continuare în pagina 7)

Respectați legea off-setului!

1. Decizia

În primăvara anului trecut, Consiliul Suprem de Apărare a Țării (CSAT) a aprobat Programul privind transformarea, dezvoltarea și înzestrarea Armatei României până în anul 2026 și în perspectivă. Programul vizează achiziția de sisteme de armament și echipamente de sprijin, în beneficiul forțelor terestre, aeriene și navale. În consecință, Ministerul Apărării a cerut Parlamentului să aprobe un program de înzestrare de 9,3 miliarde de euro, alocate în felul următor: 3,9 - pentru șapte sisteme de rachete Patriot cu rază medie de acțiune, 2,1 - pentru sisteme anti-aeriene pe rază scurtă (SHORAD) și foarte scurtă (VSHORAD), 1,3 - dintre care jumătate au fost deja achizițate - pentru avioane F-16, produse în anii 1981-1983, 0,8 - pe transportoare blindate (227 buc. PIRANHA V, americane și 400 buc. AGILIS 8X8, germane), 0,8 - pe 4 corvete, iar diferența - pe elicoptere de luptă, de la producătorul american Bell Helicopters (45 buc.) și de transport, de la Airbus Helicopters. Despre industria națională de apărare - holdingul ROMARM și companiile private - nu se suflă un cuvânt! Ori, cu cele peste 9 miliarde, ar putea fi relansată, dacă decidenții români ar conștientiza importanța ei și dacă ar respecta legea!

RADU SĂRBU

Si Polonia achiziționează rachete Patriot, dar nu a derogat de la legea off-setului, iar la 12 iulie 2017, ministrul adjunct al Apărării, Bartosz Kownacki, i-a scris șefului Defense Cooperation Agency că, "transferul celor 12 tehnologii marcate drept necesare potrivit legislației poloneze, are un impact esențial asupra semnării Scrisorii de Ofertă și Acceptare (LOA) de către Guvernul Republicii Polonia. Neîndeplinirea acestui angajament va avea ca efect respingerea ofertei privind off-set-ul, care va atrage la rândul său oprirea procedurilor pentru obținerea sistemului Wisla Patriot."

Spre deosebire de Polonia, achizițiile românești de armament se fac fără concurs de oferte și fără off-set! În felul acesta, România cumpără scump și ratează relansarea propriei industrii de apărare.

3. Starea de fapt - incapacitate tehnologică

Cu treizeci de ani în urmă, România producea autobuze și troleibuze TV - la uzina TUDOR VLADIMIRESCU din București, locomotive diesel și electrice - la ELECTROPUTERE

Craiova, camioane (ROMAN) și tractoare (UTB) - la Brașov, autoturisme de teren (ARO) - la Câmpulung Muscel, automobile (DACIA și OLTCIT) - la Colibași și Craiova, avioane civile - la ROMAERO București și la I.A.R. Ghimbav, armament de diferite categorii - la București, Brașov, Mija, Ploeni, Cugir ș.a.m.d. Pentru că universitățile tehnice și institutele de cercetare tehnologică românești nu au fost în stare să proiecteze nici măcar pompele de injecție pentru motoarele respective, toate s-au fabricat pe baza unor licențe cumpărate de statul român. Drept pentru care, odată ce licențele au expirat, iar produsele au devenit depășite, aproape toți producătorii au intrat într-un declin prelungit, transformat în agonie și - pentru unii dintre ei - în faliment.

Consecutiv, ARO a dispărut, ROMAN, TRACTORUL, ELECTROPUTERE, TUDOR VLADIMIRESCU/ ROCAR s-au transformat în terenuri de construcție și chiar ROMAERO vrea să vândă terenuri în Băneasa, pentru a-și plăti datoriile uriașe, de peste 100 milioane euro, la bugetele statului. Companiile din cadrul ROMARM găfăie, iar fabrica de Avioane Craiova, singura din țară care producea avioane militare, altădată cu mii de angajați, mai are 300, cu care face mentenanța avioanelor pe care Ministerul Apărării le mai are în dotare.

Dintre supraviețuitorii, o due bine numai cei privatizați, pentru că au fost re tehnologizați și astfel au reintrat în piețe.

(continuare în pagina 14)

Zăcământ de gaze, descoperit la Suceava de Prospex Oil and Gas

Prospex Oil and Gas, o companie listată pe bursa AIM de la Londra, a anunțat că operatorul său, Raffles Energy SRL, a făcut o descoperire importantă de gaze în România, la sonda Bainen-1, în zona Suceava.

Potrivit comunicatului, situl Bainen-1 este unul din cele două puțuri în care operăm în prezent. De asemenea, avem o participație de 17% în evaluarea Podere Maier-Id din regiunea Po Valley, din Italia".

Directorul general al Raffles, Doru Morariu, a spus că descoperirea Bainen oferă o oportunitate excelentă pe termen scurt pentru creșterea bazei de active a Raffles: "În anii următori, Raffles planifică să continue explorările în concesiunea din Suceava, cu un program focalizat pe evaluarea portofoliului de gaze și selectarea celor mai buni candidați pentru foraj. A fost dezvoltat un program pe trei ani cu un buget aferent care a fost susținut aprobării ANRM".

În septembrie, Prospex a strâns 650.000 de lire sterline (730.100 de euro) pentru a finanța programul de lucru pentru anul 2017 la concesiunea din Suceava.

REMUS BORZA:

"Partidele tradiționale sunt compromise și incapabile să se reformeze" (III)

Deputatul independent Remus Borza face o radiografie a sistemului politic din România, în partea a III-a a interviului acordat ziarului BURSA, pe care îl redăm mai jos, după ce, în urmă cu două săptămâni, ne-a expus poziția domniei sale cu privire la "Revoluția Fiscală" și la relația autorităților cu multinaționalele și companiile autohtone (http://www.bursa.ro/?s=macro-economie&articol=335297), iar în urmă cu o săptămână la sistemul energetic din țara noastră (http://www.bursa.ro/?s=companii_afaceri&articol=335689).

- "99% din parlamentari votează 99% din proiectele de lege în necunoștință de cauză"
- "Rețeta succesului în politica românească înseamnă partid nou cu oameni noi"
- "Bucureștii are nevoie de un singur centru de comandă și nu de 7"

(Interviu cu avocatul doctor Remus Borza, deputat independent)

Reporter: Decizia dumneavoastră din septembrie 2016, de a intra în politică, i-a surprins pe mulți. Până atunci, erați un manager și un antreprenor foarte vocal și critic la adresa sistemului. Ce v-a determinat să faceți acest pas?

Remus Borza: Nu este suficient să fii doar critic la adresa sistemului dacă nu încerci să îl și schimbi. Ori un sistem nu poate fi reformat decât

din interior. Deci, v-am răspuns. Au trecut deja 28 de ani de la Revoluție, perioadă lungă de timp în care majoritatea românilor așteptau o reformă, o modernizare a statului, a instituțiilor și marilor sisteme publice.

A consemnat ANCUȚA STANCIU
(continuare în pagina 4)

SURSE:

"Revetas Capital, pe ultima sută pentru achiziția Radisson Blu din București"

Fondul de investiții Revetas Capital se află pe ultima sută de metri pentru achiziția complexului hotelier Radisson Blu din București, după cum ne-au spus surse apropiate tranzacției.

Fondatorul Revetas Capital este de naționalitate americană, iar grupul israelian Elbit Imaging ar urma să-i vândă deținerea de 98,2% pe care o are la hotelul din Capitală pentru suma de 177,5 milioane de euro.

Sursele noastre ne-au precizat că Elbit vinde acest activ pentru a realiza proiectul Dâmbovița Center, deținând clădirea de pe strada Știrbei Vodă construită pentru a îndeplini funcția de "Casa Radio".

Conform Investtravel.ro, complexul hotelier a fost evaluat la 175,5 milioane de euro. Sursa citată arată că Elbit Imaging estimează că închiderea tranzacției va avea loc în cursul lunii decembrie 2017, veniturile nete estimate din vânzarea acțiunilor fiind de aproximativ 80 de milioane de euro.

"Încheierea tranzacției este condiționată de executarea unor acorduri definitive, de îndeplinirea anumitor condiții care urmează să fie specificate în acordul definitiv, dar și de încheierea cu succes a tranzacției.

EMILIA OLESCU
(continuare în pagina 3)

Piața de capital românească - integrată deplin la politicile europene

În aceste zile, comisiile de specialitate și de politici europene discută o comunicare a Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliul European, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor privind "intensificarea supravegherii integrate pentru a consolida uniunea piețelor de capital și integrarea financiară într-un mediu aflat în schimbare".

Comunicarea vine după o lungă perioadă de analiză și dezbateri în cadrul grupurilor de lucru ale Autorității Europene pentru Valori Mobiliare

și Piețe (ESMA) cu aportul reprezentanților tuturor statelor membre UE.

Încerc în următoarele rânduri să prezint cât mai exact, inclusiv prin preluarea extinsă a unor paragrafe din comunicare, principalele mutații propuse în supravegherea integrată a piețelor naționale de capital, astfel încât, din această etapă, entitățile supravegheate de ASF să ia la cunoștință de aceste propuneri.

La începutul Comunicării, Comisia Europeană prezintă contextul în care propunerile urmează să fie aplicate.

"Integrarea financiară se află în centrul pieței unice și al uniunii eco-

nomice și monetare și aduce importante beneficii economice zonei euro și UE în ansamblul său. După ce a înregistrat un regres din cauza crizei financiare, integrarea financiară în Uniunea Europeană s-a intensificat din nou începând cu 2011. Investitorii din UE dețin mai multe active transfrontaliere. Investițiile de portofoliu în instrumente de datorie și în titluri de capital în interiorul UE au crescut cu 2 mii de miliarde euro în perioada 2006-2015. Indicatorii bazați pe prețuri ai integrării financiare arată că, în perioada menționată, convergența globală aproape s-a dublat. În acest context, și în condițiile în care economia UE își continuă

procesul de redresare, este important să se profite de dinamica menționată și să se avanseze, luând măsurile necesare pentru a aprofunda integrarea financiară în UE".

Totodată, Comunicarea Comisiei europene subliniază avantajele propunerilor, precizând:

"Dacă piețele sunt cu adevărat integrate, titularii conturilor de economii și investitorii pot obține randamente mai mari, în timp ce consumatorii și întreprinderile pot beneficia de condiții mai bune de finanțare, pe baza unei oferte mai complete și mai competitive de instrumente financiare. În special, integrarea financiară poate amplifica și mai mult succesul

Planului de investiții pentru Europa în ceea ce privește acoperirea deficitului de investiții al UE, facilitând în același timp tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor.

Continuarea integrării financiare este, de asemenea, esențială pentru consolidarea uniunii economice și monetare. Piețele active și lichide sporesc rezistența față de șocurile negative și facilitează în mod substanțial partajarea privată a riscurilor la nivel transfrontalier, reducând, în același timp, nevoia de partajare a riscurilor de către sectorul public".

(continuare în pagina 6)